МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Кафедра «Програмна інженерія та інформаційні технології управління» Звіт з лабораторної роботи №2 3 предмету «Алгоритмізація та програмування»

Виконав Студент групи КН-36а Рубан Ю.Д. Перевірив: Ст. в. Смолін П. О.

Тема: Використання поліморфізму та шаблонів у С++

1.1 Ієрархія класів

Реалізувати класи "Людина", "Громадянин", "Студент", "Співробітник". В кожному класі визначити віртуальну функцію виведення даних про об'єкт на екран. Створити масив указівників на різні об'єкти ієрархії. В циклі для кожного об'єкта вивести на екран рядок даних про нього.

1.2 Використання поліморфізму

Створити клас для розв'язання завдання 1.2 <u>шостої лабораторної роботи</u> попереднього семестру. Клас повинен містити принаймні дві функції-члена - функцію, яка повертає значення відповідно до індивідуального завдання, а також суто віртуальну функцію, яка викликається з попередньої та визначає ліву частину рівняння або функцію для дослідження (відповідно до завдання).

Клас розташувати в окремому заголовному файлі. У відповідному файлі реалізації здійснити визначення однієї з двох функцій класу.

В іншій одиниці трансляції створити похідний клас із визначенням конкретної функції, яка підлягає дослідженню. У функції main() створити об'єкт похідного класу та здійснити виконання індивідуального завдання.

Примітка: Для обчислення першої (другої) похідної слід додати окремі функції-члени базового класу.

1.3 Узагальнений клас для представлення двовимірного масиву

Переробити клас, створений у завданні 1.3 попередньої лабораторної роботи, на узагальнений (шаблон класу). Реалізувати зовнішню узагальнену функцію знаходження мінімального елемента масиву. В функції main() створити масиви цілих, дійсних і простих дробів (раніше створений клас). Для цих трьох масивів здійснити перевірку роботи функції знаходження мінімального значення серед елементів масиву.

У функції main () здійснити тестування всіх можливостей класу з перехопленням можливих винятків, знайти мінімальне значення серед елементів масиву, а також розв'язати індивідуальну задачу.

Примітка: для того, щоб можна було знаходити мінімальне значення у масиві дробів, у класі "Простий дріб" необхідно перевантажити операції порівняння.

Хід виконання роботи

1.1 Ієрархія класів

Реалізувано класи "Людина", "Громадянин", "Студент", "Співробітник". В кожному класі визначено віртуальну функцію виведення даних про об'єкт на екран. Створено масив указівників на різні об'єкти ієрархії. В циклі для кожного об'єкта виведено на екран рядок даних про нього.

Код програми:

```
#include<iostream>
using namespace std;
class human
private:
             int age;
             char gender;
             int getAge() { return age; }
             char getGender() { return gender; }
public:
             virtual void info()=0;
             human(int a, char n[], char g) :age(a), name(n), gender(g) {}
};
class citizen : public human
private:
             char*status;
protected:
             char *getStatus() { return status; }
public:
             citizen(int \ a, \ char \ n[], \ char \ g, \ char \ st[]) \ : human(a, \ n, \ g), status(st)\{\}
                          cout <<"age: " <<getAge() << " name: " << getName() << " gender: " << getGender() << " status: " << status << endl;</pre>
            }
class student : public citizen
private:
             int year;
char*specialty;
public:
             student(int a, char n[], char g, int y, char sp[],char stat[]) :citizen(a, n, g, stat), year(y), specialty(sp) {}
                          cout <<"age: "<< getAge() << " name: " << getName() << " gender: " << getGender() << " year: " << year<<" specialty:</pre>
"<<specialty <<" status "<<getStatus() << endl;</pre>
}; class employee : public citizen
private:
             char*prof:
             int salary;
public:
                                char n[], char g, char p[], int sal, char stat[]) :citizen(a, n, g, stat), prof(p), salary(sal) {}
             virtual void info()
                          salary: " << salary <<'
};
int main()
            human *arr[5];
arr[0] = new student(19, "bob", 'm', 2, "KN", "going to sell his soul to pass the exam");
arr[1] = new employee(25, "ambal", 'm', "security", 30000, "bodybuilder");
arr[2] = new citizen(12, "fiona", 'w', "complicated");
arr[3] = new student(22, "polina", 'w', 6, "history", "hard learning");
arr[4] = new employee(30, "vasya", 'm', "cleaner", 10000, "work hard");
for (int i = 0; i < 5; i++)
{</pre>
                          arr[i]->info();
             system("pause");
return 0;
}
```

1.2 Використання поліморфізму

Створено клас для розв'язання завдання 1.2 <u>шостої лабораторної роботи</u> попереднього семестру.

```
3 Найменший корінь
```

Клас містить дві функції-члена - функцію, яка повертає значення відповідно до індивідуального завдання, а також суто віртуальну функцію, яка викликається з попередньої та визначає ліву частину рівняння або функцію для дослідження (відповідно до завдання).

Клас розташовано в окремому заголовному файлі. У відповідному файлі реалізації здійснено визначення однієї з двох функцій класу.

В іншій одиниці трансляції створено похідний клас із визначенням конкретної функції, яка підлягає дослідженню. У функції main() створено об'єкт похідного класу та здійснено виконання індивідуального завдання.

Код програми:

}

```
Головний клас(заголовний файл):
```

```
#ifndef header
#define header
class ind
public:
       double root(double begin, double end,double step=0.00001);
protected:
       virtual double function(double x) = 0;
};
#endif
Головний клас(файл реалізації):
#include"ind.h'
double ind::root(double begin, double end, double step)
        for (double i = begin; i <= end; i += step)</pre>
               if (function(i)*function(i + step) < 0)</pre>
               {
                       return i:
Похідний клас(заголовний файл):
#ifndef SIN
#define SIN
#include"ind.h"
class Sin :public ind
protected:
       virtual double function(double x);
};
#endif
Похідний клас(файл реалізації):
#include"sin.h"
#include"Math.h"
double Sin::function(double x)
{
       return sin(x);
```

Функція main():

```
#include<iostream>
#include"sin.h"
using namespace std;
int main()
{
         Sin obj;
         cout <<"min root: "<<obj.root(0, 4) << endl;
         system("pause");
         return 0;
}</pre>
```

1.3 Узагальнений клас для представлення двовимірного масиву

Перероблено клас, створений у завданні 1.2 попередньої лабораторної роботи, на узагальнений (шаблон класу). Реалізовано зовнішню узагальнену функцію знаходження мінімального елемента масиву. В функції main() створено масиви цілих, дійсних і простих дробів (раніше створений клас). Для цих трьох масивів здійснено перевірку роботи функції знаходження мінімального значення серед елементів масиву.

У функції main () здійснено тестування всіх можливостей класу з перехопленням можливих винятків, знайдено мінімальне значення серед елементів масиву, а також розв'язано індивідуальну задачу.

Код програми:

```
#include<iostream>
class Matrix
public:
            class ex
                         char*indexEx = "Bad Index";
char*matrixSameEx = "Matrixes is not same";
char*multiplyingEx = "cannot multyply matrixes";
                         char*sizeEx = "wrong matrix size";
            public:
                         ex(int i)
                                      switch (i)
                                      case 1:
                                                   cout << indexEx << endl; break;</pre>
                                      case 2:
                                                   cout << matrixSameEx << endl; break;</pre>
                                      case 3:
                                                   cout << multiplyingEx << endl; break;</pre>
                                      case 4:
                                                   cout << sizeEx << endl; break;</pre>
                                      }
             Matrix(int lines, int colons)
                         if (lines <= 0 || colons <= 0) { throw ex(4); }</pre>
                         n = colons;
m = lines;
p = new T*[m];
for (int i = 0; i < m; i++)</pre>
                                     p[i] = new T[n];
            Matrix(const Matrix& A)
                         n = A.n:
                         p = new T*[m];
for (int i = 0; i < m; i++)
                                      p[i] = new T[n];
                         }
for (int i = 0; i < m; i++)</pre>
                                       for (int j = 0; j < n; j++)</pre>
                                                  p[i][j] = A.p[i][j];
```

```
for (int i = 0; i < m; i++)
            }
delete p;
}
T* operator[](int index)
             }
return p[index];
friend ostream& operator<<(ostream&os, Matrix &M)
             int col = M.n;
             int line = M.m;
for (int i = 0; i < line; i++)</pre>
                          for (int j = 0; j < col; j++)</pre>
                                       os << M[i][j] << " ";
}
friend istream& operator >> (istream&is, Matrix&M)
{
            }
return is;
}
Matrix operator+(Matrix &rv)
             if (this->m != rv.m || this->n != rv.n)
                          throw ex(2);
             Matrix<T> temp(m, n);
Matrix<T> th = *this;
for (int i = 0; i < m; i++)</pre>
                          for (int j = 0; j < n; j++)
                                       \mathsf{temp[i][j]} = \mathsf{th[i][j]} + \mathsf{rv[i][j]};
             return temp;
}
Matrix operator-(Matrix &rv)
             if (this->m != rv.m || this->n != rv.n)
                          throw ex(2);
             Matrix<T> temp(m, n);
Matrix<T> th = *this;
for (int i = 0; i < m; i++)</pre>
                          for (int j = 0; j < n; j++)</pre>
                                       temp[i][j] = th[i][j] - rv[i][j];
             return temp;
Matrix operator*(Matrix&rv)
{
             if (this->n != rv.m)
                          throw ex(3);
            temp[i][j] = 0;
for (int k = 0; k < this->n; k++)
{
                                                    temp[i][j] += th[i][k] * rv[k][j];
             return temp;
}
Matrix operator*(T&k)
            int newM = this->m;
int newN = this->n;
Matrix<T> temp(newM, newN);
for (int i = 0; i < newM; i++)</pre>
```

```
for (int j = 0; j < newN; j++)</pre>
                                                                 temp[i][j] = this->p[i][j] * k;
                                }
return temp;
                 }
int getM()const { return m; }
int getN()const { return n; }
 private:
                 int n;
                 int m;
T **p;
int m, n;
cout << "enter m, n" << endl;
cin >> m >> n;
Matrix<double>M(m,n);
                Matrix<double>M(m,n);
system("cls");
cout << "enter elements of (" << m << ", " << n << ") matrix" << endl;
cin >> M;
system("cls");
cout << "min elem " << min(M) << endl;
system("pause");
system("cls");
cout << "enter m, n for second marix" << endl;
cin >> m >> n;
Matrix<int>M1(m, n);
system("cls");
                system("cls");
cout << "enter elements of (" << m << ", " << n << ") matrix2" << endl;</pre>
                cin >> M1;
system("cls");
cout << "min elem " << min(M1) << endl;
system("pause");
return 0;</pre>
 }
 template<class T>
T min(Matrix<T>A)
                 T min = A[0][0];
                 for (int i = 0; i < A.getM(); i++)</pre>
                                 for (int j = 0; j < A.getN(); j++)</pre>
                                                 if (min > A[i][j])
                                                                 min = A[i][j];
                                }
                 }
return min;
 template<class T>
void ind(Matrix<T>&A)
                 for (int i = 0; i < A.getM(); i++)</pre>
                                 for (int j = 0; j < A.getN(); j++)</pre>
                                                 if (A[i][j]==0)
                                                                 A[i][j] = 1;
                                                 }
                                }
             }
 }
```

Висновок:

У даній лабораторній роботі я навчився користуватися узагальненням для класів і функцій. А також дізнався про ієрархію класів, що таке успадкування, і що таке поліморфізм.